

[Boligministeren.]

i købstædernes omegnskommuner, som er fælles udlånsområder for begge foreninger.

Går vi over til Jylland, er grænsen mellem by og land trukket ganske skarpt. Bygger man i selve købstaden, må man gå til byforeningen; det byggeri, som foregår i omegnskommunerne og landdistrikterne, må holde sig til landforeningen. Hertil kommer så den lille lokale hypotekforening i Ålborg.

Endelig har vi en særlig hypotekforening for parcelhusene og de små landbrugsejendomme, men den virker til gengæld over hele landet uden for de egentlige købstadsjorder.

Det er muligt, at denne opdeling af udlånsadgangen har en naturlig historisk forklaring, men under de nuværende samfundsforhold, og således som udviklingen tegner sig, forekommer afgrænsningen ikke rationel. Man kan derfor ikke undre sig over, at en mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse af hypotekforeningsudlånet har været et hovedproblem for det udvalg, som har lavet forarbejderne til lovrevisionen.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder om udvalgets synspunkter, som er udførligt omtalt i udvalgets betænkning og kort sammenfattet i de indledende bemærkninger til lovforslaget. Men jeg vil gerne fremdrage udvalgsflertallets konklusioner, som kan sammenfattes i følgende punkter:

For det første bør antallet af hypotekforeninger reduceres væsentligt.

For det andet bør opdelingen mellem byforeninger og landforeninger ophæves.

For det tredje bør enhver låntager have mulighed for at søge tilbud hos mere end én forening.

For det fjerde er der ikke længere behov for en særlig forening for de mindste ejendomme, hvorfor denne forening bør sammenlægges med de almindelige hypotekforeninger.

Udvalgsflertallets forslag går på denne baggrund ud på, at de nuværende 8 hypotekforeninger bør sammenlægges til 4. 2 af disse skulle så have Jylland som fælles udlånsområde, og de øvrige 2 skulle give lån på øerne.

Jeg har megen sympati for udvalgsflertallets synspunkter og havde egentlig gerne set, at rationaliseringsforslaget blev ført endnu videre gennem en sammenlægning af hypotekforeningerne til 2 landsomfattende

foreninger. Imidlertid har der hverken i udvalget eller blandt foreningerne kunnet opnås enighed om disse forslag.

I det år, som er forløbet efter betænkningens afgivelse, er forhandlingerne blevet fortsat dels mellem foreningerne indbyrdes og dels mellem boligministeriet og foreningerne. Som resultat af disse forhandlinger er man nået frem til en afgrænsning af udlånsområderne, som har kunnet tiltrædes af 7 af de 8 foreninger. Dette forslag går i korte træk ud på følgende:

Københavns Hypotekforening og Østifternes Hypotekforening agter at slutte sig sammen til én forening, og det samme agter Østifternes Land-Hypotekforening og Husmandshypotekforeningen at gøre. Herved reduceres antallet fra 8 til 6.

2 af disse foreninger får købstæderne i hele landet som udlånsområde, og 2 får udlånsadgang i hele landet uden for købstæderne.

Ålborg Hypotekforening opretholdes med sit nuværende udlånsområde, og Grundejernes Hypotekforening her i København opretholdes og får visse udvidelser af sin udlånsadgang i hovedstadsområdet.

Efter denne opdeling får vel ingen af parterne helt, hvad man havde ønsket sig, men efter forholdene betragter jeg dette forslag som et rimeligt kompromis. Jeg lægger i denne forbindelse navnlig vægt på, at forslaget holder vejen åben for en yderligere rationalisering, når tiden bliver moden hertil. Det er klart, at jeg også har taget i betragtning, at forslaget har tilslutning fra alle foreningerne med en enkelt undtagelse. Kun Ny jydsk Land-Hypotekforening har givet udtryk for visse betænkeligheder, og foreningen har forbeholdt sig at fremsætte sine synspunkter over for det folketingsudvalg, som forventes nedsat.

Denne afgrænsning af udlånsadgangen er optaget i lovforslagets § 2, stk. 1. Det kan imidlertid allerede nu siges, at denne bestemmelse må ændres på et par punkter inden den endelige vedtagelse. For det første har man endnu ikke fået navngivet de foreninger, som dannes ved sammenlægning af eksisterende foreninger. Det er tanken, at disse sammenlægninger skal vedtages endeligt af foreningernes kompetente forsamlinger i forbindelse med lovforslagets behandling i dette høje ting. For det andet